Kundekommunikasjon

November 2014

Ikke undervurder ansvaret ditt som arbeidsgiver

Vasking av arbeidstøy hjemme kan påvirke de ansattes sikkerhet og ditt ansvar

Synlighetstøy. Bilde gjengitt med tillatelse av Berendsen ©

I henhold til EUs lovverk er arbeidsgivere juridisk ansvarlig for sine ansattes arbeidshelse og sikkerhet. Blant andre oppgaver må de utstyre de ansatte med vernetøy og annet personlig verneutstyr (PPE) som er i samsvar med europeiske lover samt europeiske og internasjonale standarder.
Men deres juridiske ansvar stopper ikke der. Arbeidsgivere må også påse at disse standardene respekteres under arbeidstøyets levetid. I virkeligheten viser det seg imidlertid at de ansatte selv har ansvaret for stell og vedlikehold av eget arbeidstøy i mange bedrifter. Denne praksisen er ikke uten risiko. Resultatene av en GfK-undersøkelse om forbrukernes atferd når de vasker arbeidstøy hjemme, viser at vaskevanene deres kan påvirke arbeidstøyets beskyttende egenskaper og medføre fare for brukeren.

Det er flere grunner til at arbeidstøy ikke skal vaskes hjemme:

1. Vasking av arbeidstøy hjemme **gir ingen garanti** for at alle flekker og alt smuss er tilstrekkelig fjernet uten å redusere arbeidstøyets beskyttende egenskaper.
2. Vaskevaner hjemme **kan helt eller delvis redusere** effektiviteten av arbeidstøyets beskyttende egenskaper og derfor medføre fare for brukeren.
3. Arbeidstøy som vaskes hjemme blir **ikke inspisert og gjenbehandlet** slik det blir i profesjonelle vaskerier.

Vasking av arbeidstøy hjemme setter ansattes sikkerhet i fare

Ifølge undersøkelsen oppgir gjennomsnittlig 80 % av respondentene (i Storbritannia svimlende 92 %) at de vasker alt arbeidstøy hjemme. Bare 9 % oppgir at arbeidsgiveren tilbyr stell og vask av arbeidstøyet. Disse tallene indikerer at arbeidsgivere gir sine ansatte ansvaret for stell og vedlikehold av arbeidstøyet. Ved å gjøre dette risikerer imidlertid arbeidsgivere å miste kontrollen over ansvarsplikten de har.

Undersøkelsen viser at de ansattes vaskevaner hjemme innebærer mange risikoer for arbeidstøyets beskyttende egenskaper. Disse egenskapene inkluderer elektrostatiske egenskaper, brannhemmende egenskaper, synlighetsegenskaper og kjemikalieavvisende egenskaper.

- Vasking hjemme fokuserer på et rent utseende. 93 % av alle respondentene anser arbeidstøyet for å være rent når det er vasket. Men et arbeidstøy som ser rent ut kan fortsatt inneholde rester av farlige stoffer som kan påvirke arbeidstøyets beskyttende egenskaper. Hvis for eksempel en mineraloljeflekk ikke er tilstrekkelig fjernet, kan de gjenværende oljerestene påvirke arbeidstøyets brannhemmende egenskaper.
- Arbeidstøy som brukes i enkelte arbeidsmiljøer kan inneholde farlige stoffer. Hvis dette arbeidstøyet ikke vaskes separat kan disse stoffene føre til at det personlige skittentøyet kontamineres. Likevel viser det seg at 58 % av de spurte ikke konsekvent vasker skittent arbeidstøy og personlig skittentøy separat, og bare 48 % sorterer skittent arbeidstøy fra sitt personlige skittentøy.
- Når arbeidstøy vaskes på feil temperatur kan det føre til at arbeidstøyets mister sine beskyttende egenskaper eller at de blir mindre effektive. Forbrukere vasker som regel tøy på lav temperatur hjemme, ettersom dette ofte anbefales av produsenter av husholdningsmaskiner og vaskemidler.
- 68 % av respondentene bruker tøymyknere og 58 % bruker flekkfjernere. Disse husholdningsproduktene kan skade arbeidstøyets beskyttende egenskaper, som f.eks. tøyets brannhemmende eller antistatiske egenskaper. I tillegg er disse husholdningsproduktene mindre effektive enn de profesjonelle produktene som brukes til å fjerne industriell smuss.
- Selv om halvparten av respondentene oppgir at arbeidstøyet byttes ut når det er skadet, oppgir 4 av 10 av de som svarte på undersøkelsen at de reparerer arbeidstøyet selv – noe som kan motvirke tøyets effektivitet.
- Ifølge 47 % av alle respondentene kontrollerer arbeidsgiverne deres tilstanden til arbeidstøyet kun «av og til». I tillegg dreier denne inspeksjonen, som enten utføres av arbeidsgiveren eller den ansatte, seg i hovedsak om en visuell inspeksjon hvor man ser etter skade, og resulterer ofte i at man bytter ut arbeidstøyet for tidlig.
- Arbeidstøy med kjemikalieavvisende egenskaper for eksempel, må regelmessig gjenbehandles ettersom tøyets beskyttende egenskaper reduseres for hver vask. Forbrukere ikke den teknologien som er nødvendig for å gjenbehandle arbeidstøy.

*Kilde: Tallene er basert på resultater fra GfK-undersøkelsen**

Informasjonen ovenfor viser at det å vaske arbeidstøy hjemme kan redusere effekten av arbeidstøyets beskyttende egenskaper, og gir ingen informasjon om når arbeidstøyet må byttes ut.

Det kan være risikofylt for arbeidsgivere å stole på de ansattes vaskevaner

Arbeidsgivere må være klar over at stell og vedlikehold av vernetøy er et komplekst krav som går langt utover et rent utseende. Vasking av arbeidstøy hjemme åpner for at arbeidstøyet ikke beskytter brukeren når det er nødvendig. Ansvaret for denne risikoen ligger hos arbeidsgiver. Det finnes et alternativ som fjerner risikoen og usikkerhetene, og som gir den tryggheten som er nødvendig.

Profesjonell vask = kontroll + effektiv beskyttelse

Når arbeidstøyet vaskes av et tekstilservicefirma, kan arbeidsgiverne være trygge på at alle nødvendige parametere er tatt i betraktning for å sikre at arbeidstøyet gir den påkrevde beskyttelsen. Disse parameterne inkluderer temperatur, valg av vaskemidler og dosering, mekanisk virkning, flekk- og tekstiltype.

- Tekstilservicefirmaer overholder strenge europeiske og internasjonale standarder.
- De bruker kvalitetsteknologi og avanserte prosesser gjennom hele vaskesyklusen (sortering, vasking, tørking og transport) for å unngå rask forringelse av arbeidstøyets beskyttende egenskaper.
- Profesjonelle vaskerier har teknologien og ferdighetene som trengs for å utføre nødvendig inspeksjon, reparasjon, gjenbehandling og kontroll av arbeidstøyets beskyttende egenskaper.

Profesjonell vask er et sikrere alternativ

Profesjonell vask av arbeidstøy utført av et tekstilservicefirma er et sikrere alternativ enn vasking hjemme. Slikt stell gjør at vernetøyet fortsetter å beskytte brukeren hver gang det brukes. Og det gir arbeidsgivere trygghet om at det ikke er fare for de ansattes sikkerhet som følge av feilaktig stell av arbeidstøyet.

*GfK-undersøkelsen «Consumer behaviour while washing workwear at home» (forbrukeratferd ved vask av arbeidstøy hjemme)

GfK-undersøkelsen «Consumer behaviour while washing workwear at home» (forbrukeratferd ved vask av arbeidstøy hjemme) på oppdrag fra European Textile Services Association (ETSA), ble gjennomført mellom juli og november 2012 i Belgia, Tyskland, Polen og Storbritannia. Omtrent 400 respondenter ble intervjuet i hvert av landene ved hjelp av en nettbasert undersøkelse og personlige intervjuer. Respondentene kom fra følgende bransjer og sektorer: bygg og anlegg, offentlige tjenester, helse og medisin, konstruksjon, mat og drikke, detaljhandel/supermarkeder, jordbruk/hagebruk, kjemisk/petrokjemisk, veiarbeid og fiskerier. Studien i sin helhet er tilgjengelig på ETSAs nettsted www.textile-services.eu